

opinió

Doctor Miquel Barceló

Barceló en l'acte de la seva investidura com a doctor honoris causa a Salamanca

EFE

El passat 22 de setembre la Universitat de Salamanca atorgava al pintor Miquel Barceló, al costat del crític Francisco Calvo Serraller, el títol de doctor honoris causa en un acte solemne al paranimf de la institució acadèmica que amb gairebé vuit-cents anys a l'esquena és una de les més antigues d'Europa. Un esdeveniment que curiosament ha passat desapercbut entre nosaltres. Després de la litúrgia acadèmica habitual en aquestes cerimònies, Barceló va pujar a l'estrada i va deixar anar un discurs natural i savi –el revers de la pedanteria–, concentrat en tres obres monumentals que ha abordat en els últims anys: la capella de Sant Pere de la catedral de Palma (2001-2006), la cúpula de l'ONU a Ginebra (2007-2008) i les vidrieries a la Biblioteca Nacional de París (2016). Mentre parlava, vaig pensar en l'esforç que va suposar cada una d'elles i vaig confirmar el que ja pensava: després de la santíssima Trinitat –Picasso, Miró i Dalí– i de Tàpies, ve ell. No és només l'artista més brillant de la seva generació, dels pocs que ha subsistit, sinó que és un referent. No és l'opinió subjectiva d'un amic sinó un fet objectiu incontestable.

La seva obra no inclou una sola disciplina sinó algunes –pintura, dibuix, escultura, ceràmica, obra monumental i performances– ni es limita a desenvolupar variacions sobre un mateix tema, sinó que es transforma constantment en un corpus artístic variat, ric i orgànic, com testimoniaven les seves exposicions i instal·lacions com *L'Arca de Noé* a Salamanca. A Barceló l'obsessió no repetir-se. Qualsevol artista quan troba la tecla no para d'incidir i es repeteix, com hagués pogut fer Barceló amb les seves celebrades

places de toros, però tot i això l'artista de Felanitx es reinventa contínuament i quan intueix que algun tema triomfa fa com els toreros: canvia de terç. Aquesta constant metamorfosi o mutació artística és el que singularitza la seva obra. També coneix la tradició i l'espren per dir una cosa nova. En les seves teles de gran format que aquest estiu penjaven a l'Hospederia Fonseca i darrere de les imatges veig la influència de les coves prehistòriques, especialment Lascaux, i les marines de la seva Mallorca natal, però allà hi ha també Liotard i Meléndez. Pinta els peixos i els pans, que converteix en argila, transforma en bronze un elefant que se subjecta per la trompa, dibuixa més pops que els que hi ha avui a la Mediterrània, i fa que els tèrmitis treballin per a ell i es mengin els seus papers que després converteix en meravelloses cartografies.

Per si fos poc, també escriu i ho fa bé, com donen fe els seus múltiples quaderns. I la seva performance *Paso doble*, coreografia que va realitzar al costat de Josef Nadj, completant en menys d'una hora un quadre escultura, és una mena de ritu pagà en el qual l'artista es fa obra o així m'ho va semblar quan la vaig veure a Avinyó el 2006. Després ha viatjat per tot el món de Londres a Nova York i en cap de les representacions no es va conservar el retaule d'argila, efímer. Vaig conèixer la seva obra fa trenta anys a la mostra *Barceló Barcelona* a la Casa de la Caritat de Barcelona el 1987 i des d'aleshores no m'ha deixat de sorprendre mai la seva força inagotable, la seva recerca honesta en les arrels de l'art, la seva mutació vibrant, constant, la seva capacitat, en fi, per condensar mons nous en cada creació.

ARTUR RAMON

Jordi Colomer Una reflexió sobre la formació de l'imaginari col·lectiu, a través de la repetició d'imatges amb mínimes modificacions

L'etern retorn

IMMA PRIETO

Acostar-se al treball de Jordi Colomer (Barcelona, 1962) exigeix participació i reflexió. Interès per entendre que les possibilitats són múltiples, encara que sempre hi ha un fil conductor que compon la proposta narrativa. Al llarg d'aquests anys ha anat semblant una trajectòria en la qual cada un dels seus projectes esdevé llavor. Quan observem el conjunt, afloren conceptes com la comunicació, la comunitat, la utopia, l'habitable, l'audible o el visible. I cadascun dels termes es revela també des del seu contrari. Un diàleg d'oposats que ens surt a l'encontre en el projecte que presenta aquests dies a la galeria ADN.

Baixar al carrer ens tanca, en un primer moment, en una aula. Esdevenim testimoni d'una classe magis-

tral que no escatima dogma des del mutisme: dues pantalles en les quals apareixen dos personatges diferents, emmarcats en una escenografia similar, duent a terme la mateixa acció. De sobte descobreixes que una de les projeccions pertany a un temps anterior i només una d'elles ha estat creada expressament. Colomer repeteix esquema estructural introduint elements mínims que modifiquen i actualitzen aquell discurs. La proposta apel·la a la història que ens van explicar i ens expliquen, a la repetició de codis, a aquells errors tantes vegades manipulats i presentats com a triomfs. Des de la ironia i subtileza introdueix el gest que esdevé picada d'ullet: tot el que observem ja és reflex d'una cosa que es va esdevenir, així com nosaltres mateixos davant el mirall i sense.

A dalt: 'Lessons: (Manila)', 2017, fotografia

CORTESIA DE L'ARTISTA I D'ADN GALERIA

A baix: 'Bandera', 2017

CORTESIA DE L'ARTISTA I D'ADN GALERIA

L'exposició es complementa amb fotografies relatives al projecte i amb el vídeo *Svartlamon parade* (2014). Els treballs s'originen en una sèrie de materials filmics antics que l'artista va reunir durant la seva estada a Noruega. El procés de repetició, apropiació, manipulació i resignificació ha donat origen a la creació de les dues obres. Incideix en aquella idea que presenta la construcció del relat com a metàfora estructural i conceptual, ja que la repetició d'una seqüència es refereix no només a la forma, sinó al contingut. I apunta a com aquella ficció és la que es reproduïu en la realitat. La narració es construeix amb la crítica, només així podem qüestionar el que va passar, passa i ens passarà, sense oblidar que el miratge no ha desaparegut mai. |

Jordi Colomer

Baixar al carrer / bajar a la calle / descendre dans la rue / going down into the street

GALERIA ADN. BARCELONA. WWW.ADNGALERIA.COM
FINS AL 18 DE NOVEMBRE